

Repertoriumnummer 2022/ AAC 71
Datum van uitspraak 16/11/2022
Rolnummer 17/868/A

Uitgifte

Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
op Vrij – art. 280 Wb.Reg.	op Vrij – art. 280 Wb.Reg.	op Vrij – art. 280 Wb.Reg.

Niet aan te bieden aan de
ontvanger

**Rechtbank van eerste aanleg
West-Vlaanderen,
afdeling Brugge,
sectie burgerlijke rechtbank
vonnis**

Vierde Kamer

Aangeboden op
Niet te registreren

De rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Brugge, sectie burgerlijke rechtbank, Vierde Kamer, heeft het volgend vonnis verleend:

In de zaak : 17/868/A

_____, wonende te

eisende partij,

voor wie optreedt meester SOETE THOMAS, advocaat te 8400 OOSTENDE, Kerkstraat 8 bus 1 (ref.: S2891HOE/GG).

tegen :

1.

_____, met zetel te

verwerende partij,

voor wie optreedt meester BRONDEL PAUL, advocaat te 8000 BRUGGE, Ter Pannestraat 1 (ref.: S00005229).

2.

verwerende partij,

voor wie optreedt meester VAN BRABANT ALEXANDER, advocaat te 8000 BRUGGE, Gulden Vlieslaan 16 (ref.: 2101/A6).

EN IN DE ZAAK :

_____,
voorheen met zetel te

eisende partij in gedwongen tussenkomst en vrijwaring,

voor wie optreedt meester LANNOO DRIES, advocaat te 8000 BRUGGE, Filips de Goedelaan 11 (ref.: F1458/17).

tegen :

_____ et zetel te _____

verwerende partij in gedwongen tussenkomst en vrijwaring,

MEDE INZAKE :

vrijwillig tussenkomende partij,

voor wie optreedt meester LANNOO DRIES, advocaat te 8000 BRUGGE, Filips de Goedelaan 11 (ref.: F1458/17).

EN IN DE ZAAK :

eisende partij in gedwongen tussenkomst en vrijwaring,

voor wie optreedt meester SOETE THOMAS, advocaat te 8400 OOSTENDE, Kerkstraat 8 bus 1 (ref.: S2891HOE/GG).

tegen :

verwerende partij in gedwongen tussenkomst en vrijwaring,

voor wie optreedt meester VANHOORNE PETER, advocaat te 8400 OOSTENDE, Zilverlaan 305 (ref.: K002).

MEDE INZAKE :

vrijwillig tussenkommende partij,

voor wie optreedt meester BRONDEL PAUL, advocaat te 8000 BRUGGE, Ter Pannestraat 1 (ref.: S00005229).

1. PROCEDURE :

De zaak werd ingeleid per dagvaarding die regelmatig werd betekend op 06.03.2017.

Gelet op het tussenvonnissen van deze rechtbank en kamer (destijds eerste kamer genoemd) dd. 03.04.2017 met aanstelling van gerechtsdeskundige architect

Gelet op de vrijwillige tussenkommst van _____ bij verzoekschrift neergelegd op 08.05.2017.

Gelet op de dagvaarding in gedwongen tussenkommst en vrijwaring van de _____ per dagvaarding die regelmatig betekend werd op 18.05.2017.

Gelet op het tussenvonnissen van deze rechtbank en kamer (destijds eerste kamer genoemd) dd. 01.06.2017.

Gelet op de dagvaarding in tussenkommst en vrijwaring van de _____ , regelmatig betekend op 02.10.2017.

Gelet op de vrijwillige tussenkommst van _____ bij verzoekschrift neergelegd op 01.12.2017.

Gelet op het eindverslag van de gerechtsdeskundige, neergelegd ter griffie op 04.12.2020.

Gelet op de bepaling van de conclusietermijn en rechtsdag bij beschikking dd. 15.09.2021.

De partijen zijn verschenen ter openbare terechtzitting van 05.10.2022 en werden gehoord in de uiteenzetting van hun middelen.

Er werd kennis genomen van het stukkenbundels van partijen.

De rechtspleging gebeurde in het Nederlands, overeenkomstig de artikelen 2 en volgende van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

2. VOORWERP VAN DE VORDERING - MIDDELEN :

2.1. Voorafgaandelijk:

Partijen worden hiernavolgend als volgt in verkorte versie genoemd:

- Eiser als bouwheer;
- Eerste verweerster , als ruwbouwaannemer;
- Tweede verweerster als plaatser vloerisolatie/ chape;
- vrijwillig tussenkomende partij ... als verzekeraar BA van .
- Gedwongen tussenkomende partij als architect;
- vrijwillig tussenkomende partij ... : (voorheen I , als verzekeraar BA van
- Gedwongen tussenkomende partij ... als onderaannemer van !

2.2.

Zoals blijkt uit de inleidende dagvaarding en de daaropvolgende tussenvonnissen, betreft de discussie tussen partijen, gebreken die vastgesteld werden in de bouw van een eengezinswoning voor eiser, gelegen in de ... te ... die aangevat werd op 06.12.2013.

Eiser stelde in de dagvaarding dat zich 3 problemen voordoen:

1. verzakken van de vloer;
2. barsten en scheuren in muren en plafonds;
3. doormidden gebarsten dorpel aan de voordeur.

Er werd een gerechtsdeskundige aangesteld om de door eiser aan te duiden gebreken in de werken door de diverse bouwpartners te onderzoeken. De deskundige legde hiervan verslag neer.

Eiser vordert in zijn syntheseconclusie:

... te veroordelen tot het betalen aan conculant, ten titel van schadevergoeding, van een schadevergoeding ten bedrage van 78.527,35 € meer de gerechtelijke intresten vanaf datum van dagvaarding op 6 maart 2017.

... te veroordelen tot het betalen aan conculant, ten titel van schadevergoeding, van een schadevergoeding ten bedrage van 9.969,81 € meer de gerechtelijke intresten vanaf datum van dagvaarding op 6 maart 2017.

... te veroordelen tot het betalen aan conculant, ten titel van schadevergoeding, van een schadevergoeding ten bedrage van 4.984,91 € meer de gerechtelijke intresten vanaf datum van dagvaarding op 6 maart 2017.

Omtrent de gedingskosten:

- ... te veroordelen tot de gedingskosten, begroot als volgt:
- de expertisekosten ten bedrage van 16.586,47 €
 - Dagvaardingskosten: 302,15 €
 - 84% van rechtsplegingsvergoeding begroot op het basisbedrag, zijnde 3528 €

... te veroordelen tot de gedingskosten, begroot als volgt:

- de expertisekosten ten bedrage van 2104,9 €
- Dagvaardingskosten: 302,15 €
- 10,66% van rechtsplegingsvergoeding begroot op het basisbedrag, zijnde 447,72 €

... te veroordelen tot de gedingskosten, begroot als volgt:

- de expertisekosten ten bedrage van 2104,9 €
- Dagvaardingskosten: 292,07 €
- 5,33 % van rechtsplegingsvergoeding begroot op het basisbedrag, zijnde 223,86 €

Verweerders te veroordelen tot betaling van het rolrecht.

vorderen in hun syntheseconclusies:

In hoofdorde: de vordering van de heer ontvankelijk, doch ongegrond te verklaren.

Eiser te veroordelen tot alle kosten van het geding, zijnde de dagvaardingskosten van 594,22 euro, de expertisekosten van 19.745,80 euro (inclusief BTW) en een rechtsplegingsvergoeding in hoofde van , begroot op een bedrag van 4.200,00 euro.

In ondergeschikte orde: de vordering van de heer ontvankelijk, doch slechts deels gegrond te verklaren als volgt:

- hoogstens te veroordelen tot betaling aan de heer van een bedrag van 1.350,00 euro (exclusief BTW), te vermeerderen met de BTW op een bedrag van 1.250,00 euro voor zover de heer een geldig BTW-attest voorlegt en te vermeerderen met de gerechtelijke interesten aan de wettelijke rentevoet vanaf 3 oktober 2020;
- De rechtsplegingsvergoeding om te slaan tussen partijen gelet op hun wederzijds gelijk en de overige kosten (dagvaardingskosten en kosten gerechtelijk deskundigenonderzoek) te verdelen tussen eiser, en architect waarbij in hoofde van hoogstens volgende bedragen kunnen worden weerhouden:
 - o Kost van gedinginleidende dagvaarding: 151,08 euro;
 - o Kost gerechtelijk deskundigenonderzoek: 1.846,56 euro.

..... vordert:

A. WAT BETREFT DE HOOFDEIS:

De vordering van tegenpartij onontvankelijk, minstens ongegrond te verklaren, minstens de vordering te herleiden zowel wat betreft de hoofdsom (zie CONCLUSIE INZAKE DE SCHADE RELATIEF DE WERKEN VAN CONCLUANTE), de interesten vanaf het voorverslag als wat betreft de gerechtskosten en de expertisekosten.

Tegenpartij te veroordelen tot betaling aan concluante van alle kosten van het geding inclusief de te indexerende rechtsplegingsvergoeding.

B. WAT BETREFT DE TUSSENVORDERING:

Te zeggen voor recht dat , thans , gehouden is om tussenkomst te verlenen in huidig geschil en dekking dient te verlenen voor elk bedrag waartoe concluante desgevallend wordt veroordeeld, zowel in hoofdsom, interesten als kosten, met uitzondering van 2.169,69 EUR chapewerken en de franchise ad 600 EUR.

..... te veroordelen tot de kosten van de tussenvordering.

..... werd lopende de expertise in falig verklaard en maakte geen conclusies meer na de expertise.

vordert:

1. In **hoofdorde** : de vordering van eiser, in zoverre gericht tegen conluante, ongegrond te verklaren wegens afwezigheid van vorderingsrecht, zoniet minstens wegens overschrijding van de redelijke termijn
2. In **subsidiare orde** : de vordering van eiser, in zoverre gericht tegenover conluante, integraal ongegrond te verklaren
3. In **meer subsidiare orde** :
*de vordering van eiser, in zoverre gericht tegen conluante, maximaal gegrond te verklaren ten belope van :
 - o een bedrag van 1.703,65 EUR in hoofdsom, méér de wettelijke intresten aan de intrestvoet conform de Wet van 1865 vanaf 03.12.2020
 - o een bedrag van 12,44 EUR -4,26 % van 292,07 EUR- als aandeel in de dagvaardingskosten
 - o een bedrag van 695,18 EUR -4,26 % van 16.318,84 EUR excl BTW- als aandeel in de expertisekosten
 - o een bedrag van 153,36 EUR -4,26 % van 3.600 EUR- als aandeel in de rechtsplegingsvergoeding
4. Eiser, zoniet minstens de in het ongelijk gestelde partij(en), te veroordelen tot de kosten van het geding, aan de zijde van conluante begroot op de rechtsplegingsvergoeding ad 3.900 EUR

vordert:

De hoofdvordering van de zijde van eisende partij af te wijzen als onontvankelijk, minstens ongegrond en zodoende de vrijwaringsvordering van de zijde van [] zonder voorwerp te verklaren, minstens onontvankelijk, minstens ongegrond en zodoende [] te veroordelen tot de kosten van het geding, aan de zijde van concludante begroot op een rechtsplegingsvergoeding van 1.680,00 EUR.

Mocht de hoofdvordering van de zijde van eisende partij ontvankelijk en gegrond worden verklaard, te zeggen voor recht dat concludante niet gehouden is dekking te verlenen voor de gevolgen van de werken dewelke [], thans gefailleerd, in onderaanneming van [] heeft uitgevoerd.

Zodoende de vrijwaringsvordering van de zijde van [] af te wijzen als ongegrond en haar te veroordelen tot de kosten van het geding, aan de zijde van concludante begroot op een rechtsplegingsvergoeding van 1.680,00 EUR.

Hoogstens de hoofdvordering van de zijde van eisende partij ontvankelijk en (deels) gegrond te verklaren en te zeggen voor recht dat er geen solidaire veroordeling kan worden uitgesproken lastens de verwerende partijen.

Zodoende de vordering van eisende partij te herleiden zoals vermeld in de conclusies van [] en te zeggen voor recht dat concludante maar kan gehouden zijn dekking te verlenen overeenkomstig de algemene en bijzondere voorwaarden van de verzekeringspolis.

De vrijwaringsvordering van de zijde van [] in elk geval te herleiden zoals in huidige conclusies vermeld, en zodoende te zeggen voor recht dat concludante maar kan gehouden zijn tot vrijwaring van [] voor een bedrag van 2.413,80 EUR, tot maximaal 7.939,71 EUR (meer 21 % BTW op 3.939,71 EUR), te verminderen met de conventionele franchise van 600,00 EUR, meer de kosten van de dagvaarding lastens concludante, 35 % van de

totale expertisecosten en de helft van de basis rechtsplegingsvergoeding ten voordele van eisende partij.

De rechtsplegingsvergoeding dewelke aan [] toekomt te begrooten op 1.560,00 EUR.

De rechtbank neemt er akte van dat ten aanzien van de [] geen vorderingen worden gesteld en dat de [] inmiddels failliet verklaard werd en niet meer tussenkomt in de procedure, evenmin als de curator.

3. BEOORDELING

3.1. [] wat betreft de ontvankelijkheid van de vorderingen:

[] (BA-verzekeraar []) werpt op dat de vordering van eiser lastens haar verzekerde [] onontvankelijk is, dienvolgens de vrijwaringsvordering die haar verzekerde jegens haar stelt, zonder voorwerp, minstens ongegrond en minstens onontvankelijk is.

Zij betoogt dat de verzakking van de vloeren zich manifesteerde vanaf 01.12.2014 (cfr. PV van niet-aanvaarding dd. 02.12.2015) en dat pas gedagvaard werd op 06.03.2017. De vordering zou aldus laattijdig, want niet binnen de vereiste “redelijke termijn”, ingesteld zijn.

(en) besluit in het dictum van haar conclusies tot de ontvankelijkheid van de tegen haar gerichte vordering van eiser, wat een vergissing moet zijn gezien zij in het motiverend gedeelte van haar besluiten stelt dat de redelijke termijn om een vordering in te stellen, overschreden is. Dit betekent niets anders dan dat deze partij de onontvankelijkheid van de vordering inroept.

Waar bovengenoemde partijen zich beroepen op het overschrijden van de “redelijke termijn” bedqelen zij dat de gebreken, op grond waarvan de respectievelijke vorderingen werden ingesteld, de stabiliteit van het gebouw niet in het gedrang brengen doch als lichte verborgen gebreken te aanzien zijn.

De beoordeling van de aard van de gebreken betreft een beoordeling van de ontvankelijkheidsvereiste der vordering.

Echter, het is onnodig hierop verder in te gaan gezien reeds bij tussenvonnis van 03.04.2017 geoordeeld werd over de ontvankelijkheid van de vordering van eiser ten aanzien van én ten aanzien van

In de dagvaarding vorderde eiser een schadevergoeding lastens deze partijen ‘solidair en in solidum, de ene bij gebreke aan de andere’, benevens de veroordeling van deze partijen tot betaling van de gerechtskosten, en de aanstelling van een gerechtsdeskundige teneinde later de gegrondheid van de vordering te beoordelen.

Deze beslissing over de ontvankelijkheid heeft gezag van gewijsde en de rechtsmacht van de rechtbank is op dat vlak uitgeput.

Het debat over de aard der gebreken, a fortiori over de tijdigheid van de vordering, dient niet gevoerd te worden, gelet op bovenstaande.

Wat betreft de andere, later ingestelde vorderingen, ontwaart de rechtbank geen ambtshalve op te werpen middelen van onontvankelijkheid.

3.2. De deskundige kwam tot de vaststelling dat (in essentie):

Met betrekking tot de verzakking van de vloeren:

- Het vloerpeil beantwoordt op vele plaatsen niet meer aan de toegestane WTCB-toleranties;
- De oorzaak ligt in de PUR uitvullingslaag die niet beantwoordt aan de gestelde eisen inzake stabiliteit/maatvastheid in de dikte;

Partij _____, onderaannemer van _____ en uitvoerder van de PUR chape, is 100% technisch verantwoordelijk.

Met betrekking tot de barsten/scheuren in het pleisterwerk:

- De oorzaak van de horizontale barsten in de wanden net onder de gewelven van de verdieping is gelegen in een schotelvorming van de vloerplaat van de zolder (wringing in de vloerplaat);
- De trapvormige en schuin oplopende barsten boven de vloer op de verdieping zijn te wijten aan een beperkte doorbuiging en/of krimp van de betonbalk B 42 (genummerd volgens het legplan van Ploegsteert die de gewelven leverde), in combinatie met de afwezigheid van een wapeningsnet in het pleisterwerk bij de overgang tussen de verschillende bouwlagen;
- De horizontale barsten in de wanden met achterliggende betonelementen zijn te wijten aan een beperkte doorbuiging en/of krimp van de betonbalk of plaat in combinatie van de afwezigheid van een wapeningsnet in het pleisterwerk bij de overgang tussen de verschillende bouwlagen;
- Talrijke haarbarstjes in de buitenmuur van de garage zijn het gevolg van onvoldoende hechting van het pleisterwerk

Deze barsten raken niet de stabiliteit van het gebouw.

De verantwoordelijkheid ligt voor 25% ten laste van de uitvoerder pleisterwerken (| _____), 25% ten laste van _____ en 50% ten laste van ruwbouwaannemer.

Met betrekking tot de doormidden gebroken dorpel van de voordeur:

Een eenduidige oorzaak kan niet meer achterhaald worden. De deskundige achtte dan ook geen enkele inzake zijnde partij verantwoordelijk.

Barstjes in het parament van de buitengevels:

Deze zijn eerder esthetisch en hebben te maken met thermische bewegingen van het zuid gericht metselwerk en/of de metalen latei waarop het metselwerk ter hoogte van het

schuifraam.

Wordt niet als gebrek weerhouden.

De deskundige omschreef de herstellwijze, rekening houdende met de regels van goed vakmanschap en de te verwachten verdere verzakking of krimp, op pag. 31 e.v. van het voorverslag.

De herstellkost werd overzichtelijk geraamd op bijlage 08 van het eindverslag en bepaald op 32.918,85 euro + BTW.

De herstelduur werd geraamd op 4 maanden mits goede opvolging en coördinatie.

Detail van de herstellkosten:

- Lastens (verzakken vloeren):
26.104,24 euro + BTW
Dit bedrag omvat 80% van gemeenschappelijke kosten en 100% herstellkosten
+ minwaarde ad. 2.059,71 euro (incl BTW)- cfr infra;
+ genotsderving ad. 4.000,00 euro- cfr infra;
- Lastens (scheuren/barsten pleisterwerk):
3.407,31 euro + BTW;
Dit bedrag bevat de helft van 20% gemeenschappelijke kosten en 50% van de herstellkosten
+ 500,00 euro genotsderving- infra,
- Lastens aannemer pleisterwerken (scheuren/barsten pleisterwerk):
1.703,65 + BTW
Dit bedrag omvat een vierde van 20% van de gemeenschappelijke kosten en 25% van de herstellkosten
+ 250,00 euro genotsderving - infra.
- Lastens
1.703,65 euro + BTW
Dit bedrag omvat een vierde van 20% van de gemeenschappelijke kosten en 25% van de herstellkosten van het pleisterwerk.
+ 250,00 euro genotsderving.

De deskundige weerhoudt een minwaarde van 25% op de factuur 2014-569 dd. 09.09.2014 van d.i. 1.059,71 euro) voor wat betreft de PUR chape; vervanging van de PUR chape is niet proportioneel in verhouding tot de kosten en de gevolgschade (ingewerkte leidingen).

Er wordt tevens een minwaarde weerhouden van 1.000,00 euro voor blijvende esthetische tekorten van de keukeninrichting.

Het totaal der minwaarde, 2.059,71 euro (incl. BTW) valt ten laste van

Tijdens de herstelwerken zal de woning onbewoonbaar zijn en is er sprake van genotsderving, door de deskundige geraamd op 5.000 euro, zijnde 4 maanden huurwaarde ad 1.250,00 euro.

De deskundige adviseerde om de genotsderving als volgt te verdelen:

- 80% lastens - 4.000 euro
- 10% - 500 euro
- 5% aannemer pleisterwerken (niet inzake)- 250 euro
- 5% architect - 250 euro

De expertisekosten belopen 16.318,84 euro + BTW.

3.3.

Uit de expertise blijkt duidelijk dat de woning van eiser behept is met diverse gebreken waardoor eiser gerechtigd is op schadevergoeding lastens de aansprakelijke partijen.

Eiser heeft als bouwheer enkel een contractuele relatie met
en als architect.

De gebreken betreffende het verzakken van de vloeren, waarvoor de (in falings) 100% aansprakelijk is enerzijds en het barsten van de pleisterwerken waarvoor de uitvoerder van de pleisterwerken (die niet inzake is), en de architect, anderzijds aansprakelijk zijn.

- Wat betreft de verantwoordelijkheid van , deze wordt door deze partij betwist.

was de contractant van eiser wat betreft de ruwbouw.

Er werden diverse soorten barsten vastgesteld in de pleisterwerken en de deskundige adviseerde omstandig dat de verantwoordelijkheid voor de barsten, dient verdeeld te worden tussen de ruwbouwaannemer, de architect en de die niet inzake is.

voert geen betwisting aangaande de oorzaken van de barsten, wel betwist zij

de verdeling der aansprakelijkheid en stelt zij dat haar geen enkele schuld treft.

De deskundige zette omstandig uiteen wat de oorzaken zijn van de diverse groepen/soorten barsten en wie hiervoor verantwoordelijkheid draagt. Hij ontmoette de opmerkingen voor en bleef bij zijn oorspronkelijk advies, zodat de rechtbank geen reden heeft om het advies van de deskundige als onjuist te beschouwen. Dit geldt evenzeer wat betreft de begroting van de herstelkosten en gevolgschade.

- Wat betreft de aansprakelijkheid van de architect, die beperkt is tot 25% van de gevolgschade van de barsten en scheuren in het pleisterwerk, stelde de deskundige dat hij tijdens de uitvoering van deze werken een aantal duidelijk zichtbare tekortkomingen niet opgemerkt heeft.

Zoals blijkt uit het deskundigenverslag zijn de scheuren en barsten deels te wijten aan het ontbreken van wapeningsnetten, anders gezegd, onvakkundige uitvoering van het pleisterwerk.

De rechtbank kan zich aansluiten bij het advies van de deskundige dat de architect, die de controle over de goede uitvoering van de werken had, dit moest opgemerkt hebben.

De uitvoering van ieder lot van de bouw dient door de architect gecontroleerd worden en goed bevonden worden. Bij nazicht van de werfbezoeken, merkte de deskundige terecht op dat de architect tijdens de uitvoeringsperiode vermoedelijk niet eens op de werf is geweest.

- Eiser stelt in zijn syntheseconclusies dat hij het betreurt dat de vloer op de verdieping niet destructief werd onderzocht en afgekeurd werd doch om het debat te beperken dringt hij wat dit betreft niet verder aan doch hij vraagt wel een voorbehoud.

Nochtans stelde de deskundige dat hij de uitdrukkelijke bedoeling had om twijfels omtrent een luchtholte in de vloer op de verdieping weg te nemen door een beperkt destructief onderzoek op 01.10.2020 (uitvoerig omschreven onder punt 6.2 van het eindverslag) doch dat dit geen plaats vond door de stilzwijgende weigering van eiser, waarbij laatstgenoemde geen antwoord gaf op de concrete vragen desbetreffende door de deskundige.

Thans, een ruim aantal jaren na de bouw, is het niet meer opportuun om een voorbehoud te verlenen.

Verder aanvaardt eiser de verdeling van de aansprakelijkheden zoals geadviseerd door de deskundige.

Weliswaar maakt hij een eigen tabel op met een overzicht van herstelkosten, waaruit zou moeten

blijken dat de deskundige tal van kosten niet begrootte.

De tabel die opgemaakt werd door de deskundige bevindt zich in bijlage 08 van het eindverslag. Vergelijking met de tabel die eiser in zijn syntheseconclusie vermeldt doet de rechtbank besluiten dat eiser zijn eigen afrekening opmaakt volgens zijn inzichten.

De rechtbank kan de vele opmerkingen op de tabel van de deskundige niet ontmoeten. De rechtbank laat zich adviseren door een deskundige omwille van zijn vakbekwaamheid en inzicht in bouwwerken en ermee gepaard gaande kosten en duur van de werken. Er zijn dan ook geen redenen om te twijfelen aan de objectiviteit en correctheid van de door de deskundige geraamde herstelkosten (en herstelduur).

Overigens, in de replieken van eiser op het voorverslag maakte eiser opmerkingen op de door de deskundige geraamde herstelkosten. Deze opmerkingen werden punt per punt door de deskundige beantwoord, waarbij hij tevens motiveerde waarom de volledige uitbraak van de vloeropbouw op de verdieping en het gelijkvloers niet opportuun is.

Waar de rechtbank zich aldus geheel aansluit bij het advies van de gerechtsdeskundige komt de vordering van eiser gegrond voor zoals hierna bepaald.

- Hoewel er een gedeelde technische aansprakelijkheid is wat betreft de pleisterwerken, is er in deze in principe aanleiding tot in solidum veroordeling van de partijen

Gezien hun respectieve fouten de schade die eiser lijdt met betrekking tot het pleisterwerk, hebben veroorzaakt, is in principe ieder van hen ten aanzien van de benadeelde (eiser) die zelf geen fout heeft gemaakt, tot volledige schadevergoeding gehouden en is er derhalve sprake van een "collectieve" of "in solidum" gehoudenheid (cfr. Cassatie 3 november 1987, *Arr. Cass.* 1987-88, 185).

Een veroordeling in solidum wordt gewettigd wanneer –zoals in casu- de afzonderlijke fouten op een ondeelbare wijze bijgedragen hebben om de volledige schade te veroorzaken, die niet voortvloeit uit de louter materiële samenvoeging van de fouten begaan door de bouwpartners, maar wel uit een interpretatie van die fouten die het onmogelijk maakt het aandeel van elke fout in het ontstaan van de gevolgen te bepalen.

De omstandigheid dat eenieders aandeel in de schade kan worden bepaald op grond van de zwaarwichtigheid van de respectieve fouten, zoals in het expertiseverslag, is geen beletsel voor een veroordeling in solidum (Cass. 2 oktober 1992, *Limb. Rechtsl.*, 1993, 1).

Deze in solidum veroordeling laat regresvorderingen van partijen die in uitvoering van deze in

solidum veroordeling tot betaling door eiser zouden worden aangesproken, boven hun bijdragend aandeel, onverkort.

Eiser vordert echter geen veroordeling in solidum doch wel een veroordeling volgens het aandeel van eenieder in de aansprakelijkheid.

Gezien de vordering van eiser en gelet op bovenstaande gegevens, komt de vordering van eiser voor wat betreft de schade aan de pleisterwerken gegrond voor:

- Ten aanzien van
Voor de som van 3.407,31 euro (herstelkost) + 715,53 (BTW) + 500,00 euro (genotsderving) = **4.622,84 euro.**
- Ten aanzien van
1.703,65 euro (herstelkost) + 357,76 (BTW) + 250,00 euro (genotsderving) = **2.311,41 euro.**

Anderzijds, wat betreft de gebrekkige vloeren, achtte de deskundige de [] exclusief verantwoordelijk.

Partij [] betwist het advies van de gerechtsdeskundige en stelt dat de oorzaak van de gebreken niet met zekerheid werd vastgesteld.

Dit klopt niet, de deskundige wees duidelijk de oorzaken aan, na destructief onderzoek, labo-onderzoek en verslagen van het WTCB: de PUR uitvullingslaag voldoet niet wat betreft stabiliteit.

Ook partij [] betwist de schadebegroting van de gerechtsdeskundige en maakt eveneens zijn eigen afrekening, post per post.

Ook wat betreft haar opmerkingen dient gewezen te worden op de vakbekwaamheid van de deskundige, die de rechtbank objectief advies geeft. De vele opmerkingen van de diverse partijen, ook wat betreft de begroting van de schade, werden door de deskundige overigens ontmoet.

[] meent dat eiser minder vordert dan voorgesteld door de deskundige, uit hoofde van minwaarde voor de PUR isolatie. Dit is niet correct, eiser vordert een hogere minwaarde doch plaatst die onder een andere noemer.

Tussen eiser en de effectieve uitvoerder van de PUR is er geen contractuele relatie zodat eiser de hoofdaannemer pleisterwerken, de [] voor het geheel kan aanspreken. Eiser contracteerde immers met deze partij voor de uitvoering van de vloerisolatie, die hiervoor beroep deed op een onderaannemer.

De hoofdaannemer is verantwoordelijk voor de keuze van de onderaannemer (cfr. art. 1797 B.W.).

Aldus komt de vordering van eiser lastens [redacted] gegrond voor ten belope van 26.104,24 euro (herstelkost) + 5.481,89 euro BTW (op herstelkost) + 2.059,71 euro (minwaarde) + 4.000,00 euro (genotsderving)= **37.645,84 euro**;

Vergoedende intresten kunnen aan eiser toegekend worden vanaf de datum van neerlegging van het definitief verslag, nl. 04.12.2020, gelet de deskundige op die datum definitief de schade begrootte, na de replieken van partijen en rekening houdende met de alsdan geldende actuele prijzen en tarieven.

3.3. Tussenvordering | lastens | :

Is er dekking ?

[redacted] sloot bij [redacted] een bedrijfspolis AANSPRAKELIJKHEIDSVERZEKERINGEN, omvattende een verzekering BURGERRECHTELIJKE AANSPRAKELIJKHEID EXPLOITATIE (hierna BA exploitatie), een verzekering BURGERRECHTELIJKE AANSPRAKELIJKHEID NA LEVERING (hierna BA na levering).

De BA uitbating dekt alleen schade die ontstaat terwijl de verzekerde -i.c. [redacted] de controle over zijn werk en de geleverde goederen heeft. Een klassiek voorbeeld is een aannemer die tijdens de uitvoering van een werk bv. een vloer beschadigt.

Een BA na levering dekt daarentegen schade die ontstaat nadat de verzekerde de controle en toezicht over zijn werk of over de goederen heeft overgedragen.

[redacted] weigert dekking, stellende dat schade die het gevolg is van het werk uitgevoerd door een onderaannemer, niet gedekt is. [redacted] meent bovendien dat de polis BA exploitatie hier toepassing vindt.

[redacted] betoogt dat de werken niet aanvaard werden en dat er kort na de plaatsing van de chape en de vloeren, reeds eind 2014 sprake was van verzakking van de vloeren (werken gestart in juni 2014). Aldus deden de gebreken zich voor -niet na- maar tijdens de werken zodat de polis BA na levering geen toepassing vindt.

De polisvoorwaarden bepalen wat onder de dekking valt. [redacted] legt de algemene voorwaarden van de polis burgerlijke aansprakelijkheid exploitatie en de algemene voorwaarden van de polis burgerlijke aansprakelijkheid na levering voor.

Bij lezing stelt de rechtbank vast:

1) Dat de polis BA exploitatie:

- De aansprakelijkheid van dekt voor schade die werd veroorzaakt naar aanleiding van de exploitatie van de verzekerde onderneming;
- De aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt door onderaannemers dekt, doch enkel indien zij werken uitvoeren binnen het kader van de verzekerde exploitatie én enkel op voorwaarde dat dit vermeld is in de bijzondere voorwaarden;

2) Dat de polis BA na levering:

- De aansprakelijkheid van dekt voor schade die wordt veroorzaakt door goederen na hun levering of door werken na hun uitvoering (...).

In de algemene voorwaarden wordt uitdrukkelijk gesteld: *"onder leveren van goederen of het uitvoeren van werken verstaan wij de feitelijke, zelfs voorlopige, overdracht van goederen of werken waardoor u de materiële controle over de gebruikswijze ervan verliest"*;

- In deze polis is geen sprake van onderaannemers.

Lezing van deze voorwaarden doet de rechtbank concluderen dat de polis BA na levering van toepassing is.

Op 01.12.2014 werd het verschijnsel van de verzakking van de vloeren opgemerkt (zie PV van niet-oplevering van 02.12.2015- stuk 3 I factuureerde voor de uitgevoerde werken op 09.09.2014 (haar stuk 2).

Op het moment dat de euvels/ de schade ontdekt werden, waren de werken afgelopen. De schade deed zich aldus voor na levering, zodat de polis BA na levering van toepassing is.

Het betreffen bovendien geen werken die de 10-jarige aansprakelijkheid van de aannemer aangaan; deze aansprakelijkheid is uitdrukkelijk uitgesloten.

Het is duidelijk dat opdracht kreeg om chape en PUR isolatie te plaatsen. plaatste de chape en de plaatsing van de PUR gaf hij in onderaanneming aan de gefailleerde en laatstgenoemde factuureerde vervolgens het geheel van de werken (chape en PUR) aan de bouwheer.

Het verzakken van de vloer na deze uitgevoerde werken was, volgens de expertise uitgevoerd door architect, te wijten aan de PUR uitvullingslaag die niet draagkrachtig of stabiel was.

Het argument van [redacted] dat de onderaannemer niet binnen de opsomming (in de polisvoorwaarden) van de "verzekerden" valt, is geen argument om te stellen dat er geen dekking is voor schade voortvloeiende uit werken die door een onderaannemer werden uitgevoerd.

Met verzekerden wordt immers bedoeld, overeenkomstig art. 5 van de Wet van 04.04.2014 betreffende de verzekeringen, "Verzekerde" : a) *bij schadeverzekering : degene die door de verzekering is gedekt tegen vermogensschade;*

Het is [redacted] -en niet haar onderaannemer- die als verzekerde beroep doet op zijn verzekeringspolis ter dekking van de schade die zij ondervindt in haar hoedanigheid van verzekerde.

[redacted] doet beroep op haar verzekeraar ter dekking van schade na levering van werken binnen haar exploitatie.

Volgens de polisvoorwaarden van de BA NA LEVERING wordt de burgerlijke aansprakelijkheid van [redacted] gedekt "voor schade die wordt veroorzaakt door goederen na hun levering of door werken na hun uitvoering en die onder meer toe te schrijven is aan het eigen gebrek van deze goederen of werken, of aan een fout of vergissing bij het onderhoud, de herstelling, de bevoorrading, de montage, de levering, het nazicht of een ander werk verricht in het kader van de verzekerde exploitatie".

Van onderaannemers is geen sprake, wijl in de polis BA exploitatie wel uitdrukkelijk gesteld wordt dat -indien dit in de bijzondere voorwaarden is vermeld, wat echter niet het geval is- ook de aansprakelijkheid van [redacted] voor schade veroorzaakt door haar onderaannemers is gedekt.

In de polis BA na levering wordt echter met geen woord over schade in de werken uitgevoerd door onderaannemers gesproken, dit wordt evenmin expliciet uitgesloten.

Waar de verzekeraar meent dat deze schade is uitgesloten, toont de verzekerde met verwijzing naar de algemene voorwaarden, aan dat het schadegeval voor dekking in aanmerking komt binnen de termen van de polis burgerrechtelijke aansprakelijkheid na levering. Immers, gezien zich schade voordeed voortspruitend uit de reeds uitgevoerde werken die binnen de exploitatie van [redacted] werden uitgevoerd, kan de [redacted] aanspraak maken op dekking.

Het is algemeen gekend dat aannemers vaak beroep doen op een onderaannemer. Nu de polis BA na levering de schade voortspruitend uit werken uitgevoerd door een onderaannemer die opdracht kreeg van [redacted] die deze werken binnen de exploitatie van deze BV uitvoerde, niet uitsluit, noch expliciet noch impliciet, dient de verzekeraar dekking te verlenen.

Elke verzekeraar bepaalt in de polis de draagwijdte van de waarborg die hij levert, dit behoort tot zijn contractuele vrijheid.

Zij doet dit vooreerst op een positieve wijze ("*schade na levering veroorzaakt door goederen na hun levering of door werken na hun uitvoering, is gedekt*"), hetgeen reeds a contrario inhoudt dat dat de schadegevallen die niet passen in de uitgedrukte omschrijving niet gedekt worden.

Het voorliggend schadegeval past in deze omschrijving.

Ten tweede, de verzekeraar kan ook uitdrukken wat niet gedekt is , hetzij om te bevestigen wat reeds voor de hand ligt (vb. schade vóór de levering is binnen de BA na levering niet gedekt) hetzij om een uitzondering in te voeren op het door de basisomschrijving uitgedrukte toepassingsgebied (in casu onder punt 3 van de polis BA na levering bv. schadegevallen veroorzaakt door opzet,).

Het voorliggend geval -schade voortspuitend uit werk van een onderaannemer- valt niet binnen de uitsluitingen.

Conclusie is dat gehouden is dekking te verlenen binnen de onderschreven polis BA na levering.

Wat is de omvang van de dekking?

Wat betreft de omvang van de dekking verwijst BALOISE naar punt 3 van de BA na levering (de niet-verzekerde gevallen) om hard te maken dat, in zoverre er dan toch dekking zou zijn binnen deze polis, de dekking beperkt is. Zij verwijst naar de 3 eerste punten die opgenomen zijn onder dit punt 3.

Volgens het deskundigenonderzoek is voor de schade die voortspuit uit de werken die uitgevoerd werden door (en de gefailleerde) met betrekking tot de vloeren de herstellkost als volgt te ramen:

- Gemeenschappelijke kosten:	13.553,06 euro
(waarvan 2.350 euro voor opvolging en leiding der werken en 11.203,06 euro voor inrichting werf en voorbereiding)	
- Herstellkost chape, vloeren en technieken:	15.261,79 euro
(waarvan 2.169,69 voor de chapewerken, 8.832,10 euro voor vloerwerken en 4.260,00 euro voor technieken).	

Volgens : valt enkel de post opvolging en leiding der uit te voeren werken a rato van

2.350,00 euro onder de dekking van de polis.

Meteen rijst de vraag of dit wel de bedoeling is van een aansprakelijkheidsverzekering waarbij de verzekerde rekent op dekking van haar verzekeraar zo zich door toedoen van de door haar exploitatie uitgevoerde werken, schade voordoet.

De redenering die : maakt, holt de *ratio legis* van de polis volledig uit.

Er dient vooreerst uitgegaan te worden van de bedoeling van het contract dat er in bestaat dat schade dekt die voortspuit uit de werken die uitgevoerd werden door binnen haar exploitatie en waarvoor laatstgenoemde aansprakelijk is.

De schade bestaat in concreto uit het verzakken van de bevoering, met gebarsten tegels, verzakte plinten, open kitvoegen en kieren tot gevolg. In het licht van de *ratio legis* van het contract zou in principe het herstel van deze schade onder de verzekeringsdekking moeten vallen.

In de polis zijn er inderdaad een aantal uitdrukkelijk bedongen niet-verzekerde gevallen (zoals opgesomd onder punt 3).

Deze niet - verzekerde gevallen zijn:

1. Immateriële schade die niet het gevolg is van een verzekerde schade aan goederen:

Deze bepaling is voor de rechtbank duidelijk.

De immateriële schade betreft in casu de genotsderving die de deskundige raamde op 5.000,00 euro, waarvan 80% ten laste van de onderaannemer van valt, weze het 4.000,00 euro.

Deze immateriële schade valt duidelijk onder de dekking gezien deze het gevolg is van de verzekerde schade, i.c. de verzakking van vloeren.

2. Schade aan de geleverde goederen of de uitgevoerde werken zelf en de kosten om ze te vervangen of te herstellen, met inbegrip van de kosten van de voorbereidende werkzaamheden of van noodzakelijke beschadigingen.

De rechtbank neemt er akte van dat stelt dat enkel de schade aan de chape, die dient vervangen te worden (kost 2.169,69 euro), uit de dekking valt. De l is het eens met het standpunt van dat eigen werk en herstel ervan, inclusief voorbereiding en beschadiging van eigen werk, niet gedekt is.

Dat de andere elementen van de schade niet onder de dekking zouden vallen, wordt niet aangetoond.

3. De kosten voor het opsporen, het controleren, het terugnemen, het intrekken, het vernietigen, het herstellen of vervangen van goederen of werken die een reëel of vermoed gebrek vertonen, ook al heeft dit tot doel schade te voorkomen.

Op zijn minst kan gezegd worden dat deze bepaling allesbehalve duidelijk is. geeft hieraan een interpretatie die de geest van het contract volledig uitholt.

In ieder geval sluit deze bepaling de overige posten van de schadevergoeding, die te maken hebben met de vloeren en technieken (die niet gebrekkig zijn), en tevens met de gemeenschappelijke kosten die hiermee te maken hebben, niet van dekking uit.

Volledigheidshalve, waarover geen discussie bestaat, is dat de contractueel bepaalde franchise van 600,00 euro dient te dragen.

3.4. Besluit:

De vordering van eiser komt gegrond voor:

- lastens I komt gegrond voor ten belope van **37.645,84 euro**,
 - lastens II ten belope van **4.622,84 euro**;
 - lastens III te belope van **2.311,41 euro**;
- meer vergoedende intresten aan de wettelijke intrestvoet vanaf 14.11.2018;

Het verweer van en komt ongegrond voor.

De tussenvordering van lastens komt gegrond voor ten belope van **37.645,84 euro – 2.169,69 euro – 600,00 euro = 34.876,15 euro**, meer intresten.

Het verweer van is grotendeels ongegrond.

Over de kosten van de procedure wordt hierna geoordeeld.

3.5. Kosten der procedure.

De gedingkosten vallen ten laste van de partij die in het ongelijk wordt gesteld.

Eiser verdeelt de gerechtskosten tussen de in het ongelijk gestelde partijen volgens hun aandeel

in de verantwoordelijkheid.

De dagvaardingskost in de rechtsverhouding eiser - t.b.v.
302,15 euro, wordt door eiser tweemaal gevorderd, ten laste van elke verweerder.

Gezien verweerders de in het ongelijk gestelde partijen zijn, zijn zij tot betaling gehouden doch slechts éénmaal. Deze kost kan evenzeer tussen deze partijen verdeeld worden, zoals eiser doet, doch elk voor de helft, zijnde elk 151,00 euro (afgerond).

In de rechtsverhouding eiser – , beloopt de dagvaardingskost 292,07 euro en deze kost is te betalen door .

De rechtsplegingsvergoeding die eiser vordert is echter gebaseerd op het bedrag van zijn vordering, die overdreven hoger is dan datgene wat weerhouden werd door de gerechtsdeskundige en waarbij de rechtbank zich aansluit.

De vordering van eiser is een kennelijke overwaardering.
Het bedrag van de rechtsplegingsvergoeding bepalen op basis van wat gevorderd wordt, komt in dit geval niet redelijk voor.

Het past om een rechtsplegingsvergoeding toe te kennen, niet op basis van de vordering, doch wel op basis van wat in hoofdsom toegekend wordt. Dit betreft een bedrag binnen de vork van 40.000 en 60.000 euro, zodat de geïndexeerde rechtsplegingsvergoeding 3.500,00 euro bedraagt en verdeeld wordt tussen de aansprakelijke partijen zoals hierna bepaald.

Wat betreft de rechtsplegingsvergoeding (RPV), vordert eiser om deze te verdelen onder de diverse aansprakelijke partijen, in verhouding tot hun aandeel in de verantwoordelijkheid: 84% lastens 10,66% lastens en 5,33% lastens
Aldus kan de rechtsplegingsvergoeding van elk der partijen als volgt worden bepaald:

- 2.940,00 euro
- : 373,00 euro.
- !: 187,00 euro.

De expertisekosten die echter in totaal 16.318,84 + 21% BTW = 19.745,80 euro belopen (anders dan wat eiser in zijn conclusies stelt) kunnen evenzeer, op vordering van eiser, verdeeld worden volgens het aandeel van eenieder in de aansprakelijkheid:

- 16.586,50 euro
- : 2.105,90 euro
- !: 1.052,50 euro

Er zijn geen redenen om een deel van deze kosten ten laste van eiser te leggen. Het hoog oplopen

van deze kosten behoort tot het risico van een gerechtsexpertise. Dit kan te wijten zijn aan één of meerdere partijen wiens opmerkingen en replieken extra werk voor de gerechtsdeskundige met zich mee brengen. Elke partij in de expertise daartoe het recht.

In de rechtsverhouding _____, is laatstgenoemde de (grotendeels) in het ongelijk gestelde partij en aldus gehouden de rechtsplegingsvergoeding ad. 1.680,00 euro aan _____ te betalen, zijnde de basisvergoeding voor een niet-in-geld-waardeerbare vordering.

De gedingkosten die _____ ten aanzien van eisende partij verschuldigd is, belopen in totaal 19.677,50 euro (151,00 + 2.940 + 16.586,50).

_____ is in het kader van haar bewarende tussenkomst niet gerechtigd op een rechtsplegingsvergoeding.

**OM DEZE REDENEN BESLIST DE RECHTBANK,
in eerste aanleg en op tegenspraak als volgt:**

Verklaart de vordering van eiser _____ lastens _____ en _____ ontvankelijk en als volgt gegrond:

Veroordeelt _____ tot betaling aan _____ van volgende sommen:

- 4.622,84 EURO, te vermeerderen met vergoedende intresten die tevens gerechtelijke intresten uitmaken aan de wettelijke intrestvoet vanaf 14.11.2018 tot datum der volledige betaling;
- 2.105,90 euro uit hoofde van aandeel expertisekosten;
- 373,00 euro uit hoofde aandeel rechtsplegingsvergoeding;
- 151,00 euro uit hoofde van dagvaardingskosten.

Veroordeelt _____ tot betaling aan _____ van volgende sommen:

- 37.645,84 EURO, te vermeerderen met vergoedende intresten die tevens gerechtelijke intresten uitmaken aan de wettelijke intrestvoet vanaf 14.11.2018 tot datum der volledige betaling;
- 16.586,50 euro uit hoofde van aandeel expertisekosten;
- 2.940,00 euro uit hoofde van aandeel rechtsplegingsvergoeding;
- 151,00 euro uit hoofde van dagvaardingskosten.

Veroordeelt tot betaling aan

van volgende sommen:

- 2.311,41 euro, te vermeerderen met vergoedende intresten die tevens gerechtelijke intresten uitmaken aan de wettelijke intrestvoet vanaf 14.11.2018 tot datum der volledige betaling;
- 1.052,50 euro uit hoofde van aandeel expertisekosten;
- 187,00 euro uit hoofde van aandeel rechtsplegingsvergoeding;
- 292,07 euro uit hoofde van dagvaardingskosten.

Verklaart de vordering van lastens ontvankelijk en in volgende mate gegrond;

Veroordeelt tot het verlenen van dekking aan het kader van de onderschreven polis Burgerrechtelijke aansprakelijkheid NA LEVERING ten belope van de som van 34.876,15 euro uit hoofde van herstelkosten en 19.677,50 euro uit hoofde van gedingkosten in de rechtsverhouding tot eiser;

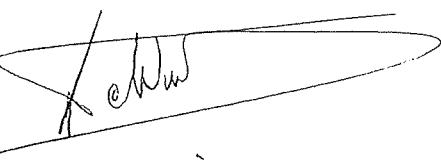
Veroordeelt tot betaling aan de som van 1.680,00 euro uit hoofde van rechtsplegingsvergoeding.

Verklaart dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad, spijs elk verhaal en zonder kantonnement.

Aldus gewezen en uitgesproken in openbare terechtzitting in het gerechtshuis te Brugge, op zestien november tweeduizend tweeëntwintig.

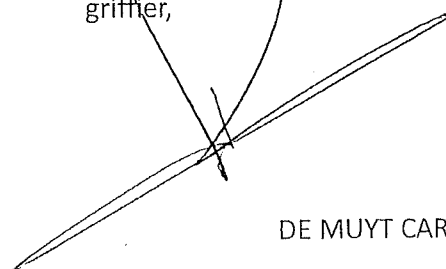
Aanwezig zijn:

DE MUYT CAROLINE
DE WEER VERA

DE WEER VERA

alleenrechtsprekend rechter
griffier,

DE MUYT CAROLINE